

Diarienummer:
S2021/01286

Synpunkter på promemoria Tillfälliga smittskyddsåtgärder för långväga kollektivtrafik -ändringar i begränsningsförordningen.

I egenskap av remissinstans vill Vy Tåg AB lämna följande synpunkter på regeringens förslag som framgår av rubricerad promemoria S2021/01286.

1. Förslaget tar inte hänsyn till regional pendlingstrafik vars linjesträckning överstiger 150 km och inte har bokningsbara platser.

Avsikten med promemorian är att begränsa antalet resenärer som vistas i ett mindre utrymme under en längre tid. Därför har man valt att utgå från EU:s kollektivtrafikförordning där man gjort en avgränsning mellan sträckor som är längre eller kortare än 150 km.

Vi vill belysa att detta leder till en stor problematik i de fall där bansträckorna är längre än 150 km men där majoriteten av resenärerna är pendlare som reser mellan 30 km upp till drygt 100 km. Pendlare som arbetar inom viktiga näringar så som sjukhus, skola och omsorg där tåget fyller en viktig samhällsfunktion som säkerställer att dessa viktiga funktioner kan ta sig till sin arbetsplats.

Förslaget kräver att operatören själv styr över biljettutbudet.

Idag har denna typ av pendlaravgångar inga bokningsbara platser. Många resenärer reser med pendlarkort eller länstrafikkort där det inte finns något krav på platsbokning. Att införa en begränsning om max 50% fulla tåg på en avgång utan bokningsbara platser skulle kunna innebära att tåget inte kan ta med alla de personer som står på perrongen vid en angiven avgång. Vi kan då inte garantera att resenären tar sig till sitt arbete samt att resenären riskerar att bli lämnad att frysa på perrongen i bistra minusgrader.

Om förslaget avser att gälla avgångar utan bokningsbara platser kommer ett stort ansvar att åläggas personalen. Något som kommer resultera i ett arbetsmiljöproblem då det är personalen på plats som kommer behöver fatta beslut kring vem som har rätt att stiga på eller inte, en uppgift som de inte har utbildning för.

Vi vill därför starkt rekommendera att promemorian istället för att endast utgå från EU:s kollektivtrafikförordning även ser till om det avser bokningsbar eller icke-bokningsbar kollektivtrafik. Icke-bokningsbar kollektivtrafik borde inte innefattas av förslaget med anledning av de som listats ovan.

2. Förslaget ser inte till upphandlade tjänstekoncessionsavtal

De ekonomiska konsekvenserna för de företag som bedriver långväga kollektivtrafik blir kraftigt påtagliga ifall endast hälften av sittplatserna får säljas. De stödåtgärder regeringen satt in under pandemin har endast i mycket begränsad omfattning kunnat nyttjas av företag som bedriver denna typ av trafik. Kollektivtrafik är en bransch med små marginaler där redan en liten minskning i antalet bokningar leder till förlust.

Störst negativ påverkan drabbar de företag som bedriver långväga kollektivtrafik som upphandlade tjänstekoncessionsavtal. Denna avtalsform kännetecknas av att operatören förbinder sig till att bedriva en avtalad trafikvolym mot en mindre ersättning från upphandlande part och har rätt att erhålla intäkter från sålda biljetter. Denna avtalsform ger inte operatören rätt att ställa in olönsam trafik. Därför drabbas företag som bedriver kollektivtrafik i denna avtalsform särskilt hårt av detta förslag.

Vårt förslag är att staten antar den modell som antagits i Norge där staten går in och täcker de fasta kostnaderna speciellt för de företag som bedriver kollektivtrafik som upphandlade tjänstekoncessionsavtal.

Vänliga hälsningar,

Dag Lokrantz-Bernitz

VD

E: dag.lokrantz@vy.se

T: (+46) 72 238 74 87